

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

De Divina Psalmodia, Ejusque Causis, Mysteriis, Et Disciplinis, deque variis Ritibus omnium Ecclesiarum in psallendis Divinis Officiis, Tractatus, Historicvs, Symbolicvs, Asceticvs. Sive Psallentis Ecclesiae Harmonia - Opus novum, & curiosum, ac multiplici eruditione illustratum ... Operum ...

Bona, Giovanni

Parisiis, 1678

§. 9. De Ritu Lugdunensis Ecclesiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9929

§. IX.

De ritu Lugdunensis Ecclesie.

I. **S**ANCTA Lugdunensis Ecclesia Galliarum Primatū insignis propriis ritibus utitur, quos S. Irenæum Episcopum & Martyrem instituisse, earum partium traditio est. Psalterium in ferias, & horas distribuitur more Romano; sed ad Primam per Hebdomadam non nisi tres Psalmos recitant *Deus in nomine tuo, Beati immaculati: & Retribue*: diebus verò Dominicis novem, videlicet, *Deus Deus meus respice in me, Dominus regit me, Domini est terra, Ad te Domine, Iudica me Domine, Confitemini, Beati, Retribue* & Symbolum Athanasii, quod quidem Symbolum Primæ Dominicali omnes Ecclesiæ adjungere consueverunt. Dominica autem Sexagesimæ, & sequentibus Dominicis usque ad Pascha duos priores Psalmos ad Laudes mutant, & pro Psalmo *Dominus regnavit*, legunt Psalmum 50. *Miserere*, pro Psalmo *Iubilate*, Psalmum 117. *Confitemini*: atque ideo eodem tempore ipsum *Confitemini* omittunt ad Primam, & pro eo substituunt Psalmum *Dominus regnavit*. Hoc excepto in Psalmorum distributione conveniunt omnino cum Romanis: Porro singula Officia à Lugdunensibus sic ordinantur.

II. Nocturnis præmittunt Orationem Dominicam solam, deinde dicunt Versum *Sancti Spiritus adsit nobis gratia*, tum *Domine labia mea aperies, Deus in adiutorium, Gloria Patri*, & Invitatorium. Immediatè post Invitatorium dicuntur Psalmi, nam Hymnis carent omnia Officia excepto Completorio. In numero, & ritū lectionum non discrepant à Romanis. Post ultimum responsorium concinunt *Te Deum laudamus* cum Antiphona & *Gloria Patri* ad instar Psalmi: sequitur Versus, quo dicto incipiunt Laudes. Post Psal. Laudum dicto Capitulo, & Versu se-

S f ij

quitur Canticum, omisso Hymno, tum Collecta dicti, *Benedic. Domino*, & finis. Prima, Tertia, Sexta, & Nonna conveniunt cum Romanis, si Hymnos demas, & parva Responsoria post Capitulum. Id quoque notandum quod ante Horas Orationem Domini am solam recitant, & post singulas legunt Psalmum *De profundis* cum Collecta pro defunctis. Antiphonam de B. Virgine, qua Romani terminant horas, hi non nisi post Nonnam & Completorium concinunt. Vesperas incipiunt quemadmodum & alias horas, tum dictis Psalmis & Versu, Canticum *Deiparæ* modulantur. In quibusdam solemnitatibus Antiphonam Cantici septies repetunt & Versibus ipsius Cantici intermiscunt. Dicunt postea Collectam more solito, & sic finiuntur Vesperæ. Completorio nullam præmittunt lectionem, sed dicta Oratione Dominica, dictisque Versibus *Converte nos Deus, & Deus in adjutorium* eisdem Psalmos concinunt, quos Romani. Sequitur Hymnus, quem singulis feriis, & festis mutant: statim verò post Hymnum dicitur Versus, omisso Capitulo, tum Canticum Simeonis, postea preces, Oratio, & Benedictio: deinde Psalmus *De profundis*, ac tandem Antiphona conveniens de B. Virgine. Certis diebus ad Laudes & Vesperas, itemque ad reliquas horas preces habent, Litanias, & Processiones, ac peculiare quosdam ritus, quos brevitatis gratia præmitto. Ecclesia ista novitates nescit, & tam in cantu, quam in ceremoniis, & aliis functionibus Ecclesiasticis antiquitatis tenacissima est, de qua recte laudatur à D. (a) Bernardo: Inter Ecclesias Gallicæ constat profecto Lugdunensem hæcenus præminuisse sicut dignitate sedis, sic honestis studiis, & laudabilibus institutis. Ubi enim æque viguit disciplina censura, morum gravitas, maturitas consiliorum, auctoritatis pondus, antiquitatis insigne? Præsertim in Officiis Ecclesiasticis haud facillè unquam repentinis

* Bern. Epist. 174.

visa est novitatibus acquiescere, necesse aliquando juvenili passa est decolorari levitate Ecclesia plena judicii.

§. X.

De ritu Ambrosiano.

I. **M**ediolanensis Ecclesiæ ritus à D. Ambrosio ejus civitatis Archiepiscopo Ambrosiani dicuntur, non quod ipse institutor eorum fuerit, ut multorum opinio est, sed quia illos auctoritate sua, & eximia sanctitate plurimum nobilitavit. Dicit autem Ambrosiani ceperunt paulo post ejus decessum, ut observat doctissimus vir Joseph Vicecomes lib. 2. de ritibus Missæ cap. 12. qui asserit eam Ecclesiam Missæ ordinem à S. Barnaba Apostolo, psallendi verò Regulam à S. Mirocleto Archiepiscopo accepisse. Psalterium dividunt ambrosiani in duas partes: primam à Psalmo primo ad 109. *Dixit Dominus* nocturnis Vigiliis, secundam usque ad finem diurnis horis assignant. In hujus secundæ partis distributione sequuntur omnino Romanam Ecclesiam. At prima pars in duas Hebdomadas divisa decem continet decurias, ut vocant, singulisque noctibus una decuria persolvitur, hoc modo. Prima decuria Psalmos sexdecim continet à primo usque ad 16. & psallitur feria secunda prioris Hebdomadæ. Secunda decuria incipit à Psalm. 17. *Diligam te Domine*: habetque Psalmos quatuordecim, & expletur feria tertia. Aliæ decuriæ Psalmis decem constant, excepta ultima, quæ octo Psalmorum est. Decuria itaque tertia pro feria quarta incipit à Psalmo 31. *Beati quorum*. Quarta pro feria quinta à Psalm. 41. *Quemadmodum desiderat*. Quinta pro feria sexta à Psalm. 51. *Quid gloriaris*. Sexta pro feria secunda alterius Hebdomadæ à Ps. 61. *Nonne Deo*. Septima pro feria tertia à Ps. 71. *Deus judicium tuum*, & sic deinceps. Sabbatis, &